

Homenatge a una generació que s'apaga

El Pinell de Brai Oriol Gracià

Després de passar per la plana de Vic, la Segarra, l'Alt Urgell i el Pallars, Salvador Farrés Oliveras (Maresa 1920) va fer cap a Móra la Nova, Tivissa i la Bisbal de Falset per a integrar-se al gruix de l'exèrcit republicà que l'estiu de 1938 es preparava per a batre els franquistes a la Batalla de l'Ebre. Farrés només tenia 17 anys i formava part dels 27.000 joves catalans que van ser cridats a files a correu per l'Exèrcit Republicà (i una mica més tard, també pel bàndol franquista) per a nodrir principalment les unitats dels fronts del Segre i l'Ebre. **"Estic content de ser-hi i agraït de tenir moments com este per a recordar els companys que van morir a la guerra"**, explicava diumenge passat des del Monument de la Pau de la cota 705 del Pinell de Brai. A punt de complir 101 anys, Farrés va ser l'únic biberó que va poder assistir a l'acte d'homenatge que des de fa quaranta-un anys s'organitza en este mirador de la serra de Pàndols coincidint amb el 25 de juliol, data d'inici de la Batalla de l'Ebre. Un acte en el qual el testimoni directe dels supervivents de la guerra ha perdut el protagonisme per llei de

Un únic biberó participa en el tradicional acte a la Cota 705 a Pàndols. La consellera de Justícia es compromet amb la futura llei catalana de memòria

La consellera de Justícia i el biberó Salvador Farrés Oliveras. / O.G.

vida és una generació que ja s'apaga i en el qual famílies, associacions memorialístiques i institucions han pres el relleu dels supervivents per a mantenir viva la memòria dels qui van perdre la vida en el conflicte (es calcula que hi va haver més de 100.000 baixes entre ferits, morts i desapareguts).

"Com a filla d'un biberó em veig amb la necessitat de treballar per la pau, de lluitar per educar els joves a favor del diàleg i la reconciliació. Ho hem de fer a les escoles, als espais, però també a casa", explicava la Fina Farrés, filla del Salvador. **"Este monument és per a la pau, d'una banda i de l'al-**

tra. Volem que les generacions futures sàpiguem què va passar", va afegir Maria del Carme Godall, que durant anys havia acompanyat el seu pare Pere Godall -president l'Agrupació de Supervivents de la Lleua del Biberó-41 entre el 2009 i el 2014- fins a la serra de Pàndols per participar en l'homenatge.

"Els són memòria viva i a nosaltres ens pertoca mantenir-la i explicar-la als nostres joves perquè perdure", va recordar per la seua banda la consellera de Justícia, Lúdes Ciuró, en el seu parlament, acompanyada també de l'alcaldessa del Pinell de Brai, Eva Amposta, i el director general de Memòria Democràtica, Antoni Font.

Durant la seua intervenció, Ciuró va explicar que s'està treballant en l'avantprojecte de Llei catalana de memòria democràtica que es presentarà a principis de l'any que ve; i que entre altres mesures vol evitar actes públics d'exaltació i homenatge al franquisme o actes contraris a la dignitat de les víctimes i dels seus familiars: **"Esta és una llei que volem aprovar amb el màxim consens parlamentari possible, perquè tothom ens l'hem de fer nostra"**. Ciuró no va passar per alt el debat sobre el futur del monument franquista de Tortosa: **"Ho tenim tot a punt per a la seua retirada, però una decisió judicial ens ho ha aturat. Esperem diligència, esperem rapidesa de la justícia, perquè puguem fer efectiva esta retirada al més aviat possible, si pot ser este any, que no siga l'any vinent"**.